

TÜRKİYE KİMYA SANAYİ MECLİSİ TOPLANTI RAPORU

Toplantı Gündemi

- 1) Meclis başkanı Timur Erk'in açılış konuşması
- 2) Sanayiciye sunulan hizmetler ve 11. Kalkınma Planı hakkında bilgilendirme (Türkiye Sınai Kalkınma Bankası-Sn. Hasan Hepkaya ve Sn. Hanefi Özbilen)
- 3) Kimyasalların kaydı, değerlendirilmesi, izni ve kısıtlanması" konusunda özel sektör görüşleri (Sn. Mustafa Bağan)
- 4) Toprak kirliliği ve çevresel hukuki sorumluluk konuları mevzuatı hakkında (Sn. Caner Zambak)
- 5) Chemport Projesi Gelişmeleri Hakkında (Sn. Haluk Erceber)
- 6) Kimya Sektör Platformu KSP şurası hazırlıkları
- 7) Türkiye Ekonomi Şurası'nda iletilen sektör sorunlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı değerlendirmeleri bilgilendirmesi
- 8) Birleşmiş Milletler uluslararası anlaşmaların kimya sektörüne getirdiği yasal kısıtlamalar ve bunların getirdiği cezai sorumluluklar
- 9) İşletmelere yatırım teşviği verilmesinden daha önemli sorun: İşletmelerin uluslararası rekabet çerçevesinde çalışmalarının sağlanması
- 10) Görüş ve öneriler

Katılımcı Sayısı: 35kişi

Rapor Eki: İmza Listesi

Hazırlayan: Eda GÜNEYSU

Türkiye Kimya Sanayi Meclisi, Meclis Başkanı Timur Erk başkanlığında, Birliğimiz Genel Sekreter Yardımcısı Cengiz Delibaş'ın da katılımlarıyla sektörü etkileyen güncel konuları görüşmek üzere 13 Eylül 2017 tarihinde TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda toplanmıştır.

Gündem (1) Meclis başkanı Timur Erk'in açılış konuşması

Toplantıya kısaca gündem maddelerinin üzerinden geçerek başlanmış üretim reform paketi ve varlık fonu gibi güncel gelişmelerin sektörü ilgilendirdiğinden bahsedilmiş ve Euro ile ithalatını yapıp dolarla satış yapanlar için sıkıntılı bir durum oluştuğuna değinilmiştir. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan Kimya Sanayi Strateji Belgesi ile ilgili kimya şubesi olarak çalışmaların tamamlandığı müsteşara sunum yapılması akabinde YPK'ya gönderileceği bilgisi alınmıştır.

Gündem (2) Sanayiciye sunulan hizmetler ve 11. Kalkınma Planı hakkında bilgilendirme

Toplantının 2. Gündem maddesi nezdinde Türkiye Sınai Kalkınma Bankası davet edilmiş olup sanayiciye sunulan hizmetler ve 11. Kalkınma planı konusunda detaylı bilgilendirme yapılmıştır. Öncelikle bankanın genel faaliyetleriyle ilgili Sn. Hasan Hepkaya tarafından tanıtıcı bir sunum yapılmıştır. Türkiye'nin ilk özel yatırım ve kalkınma bankası olan Türkiye Sınai Kalkınma Bankası'nın yüzde 51'i İş Bankası sahipliğinde, kuruluştan gelen yüzde 8'lik Vakıfbank payıyla beraber yüzde 42'sinin halka açık bir özel yatırım kalkınma bankası statüsünde olduğu iletilmiştir. 26 milyar TL'lik bir aktif büyüklüğe sahip olduklarını ve toplam kredi büyüklükleri olan 20 milyar TL'nin kurumsal pazarlama ve proje finansmanı ihtisas alanlarında yaklaşık yarı yarıya olacak ölçütte değerlendirebildiklerini bildirmişlerdir.

Yatırım kredileri ve proje finansmanı ile özel sektörün 4 büyük bankasından sonra 5'inci sırada, 13 adet kalkınma ve yatırım bankası içinde ise aktif ve kardi büyüklüğüne göre 2'nci sırada olduklarını söylemişlerdir. Ayrıca bir mevduat bankası olmaları sebebiyle de fonlamanın hemen hemen yüzde 90'ına yakını uluslararası kuruluşlar olarak adlandırılan başta Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, Alman Sanayileşme Fonu gibi kuruluşlardan sağladıklarını, tematik bir yapıları olduğunu iletilmişlerdir. Kredilerin sektörel dağılımında yaklaşık yüzde 40'ın üzerinde enerji üretim ve elektrik, gaz dağıtım sektörlerinde bir kredi risk ağırlığı olduklarının bilgisini vermişlerdir. Kimya tarafında kimya ve plastik sektörünü birlikte TSKB'de kategorilendirmiş olduklarını, aktifte 35 tane firmanın kredi bakiyesi taşıdığını ve onların da yaklaşık 500 milyon dolar seviyesinde bir kredi büyüklüğüne haiz olduklarını; yaklaşık 2,5 milyar dolar seviyesinde bir yeni kredi kullanarak bu yılı tamamlamayı öngördüklerini beyan etmişlerdir. İş sağlığı ve güvenliği yatırımları ve kadın istihdamına destek konularında da bilgi verilmiştir.

Akabinde Sn. Hasan Hepkaya tarafından yatırım bankası olarak kurumsal finansman, mali analiz ve ekonomik araştırmaların yanı sıra, mühendislik ekibinin çalışmalarıyla farklılık arz eden bir yapıda olduklarının bilgisi aktarılmış ve verilen yatırım danışmanlığı sürecinden bahsedilmiştir. Ayrıca iştirakler hakkında da bilgi verilmiş bu bağlamda Yatırım Finansman, Gayrimenkul Değerleme ve ESCARUS sürdürülebilirlik danışmanlık masaya yatırılmıştır.

Sınai Kalkınma Bankası'nın önemli bir iştiraki olan ESCARUS sürdürülebilirlik danışmanlığı konusu ise Timur Erk'in de katkılarıyla detaylandırılmıştır. Yatırımların banka perspektifi ile değerlendirilmesine olanak sağlayan aynı zamanda yatırımcıların taleplerini değerlendirerek kaynaklarla görüşülmesine ve yol haritası çıkarılmasına olanak sağlayan iş plânu, pazar, inovasyon ve strateji geliştirmeye yönelik çalışmalar yürüten bir yapı olduğu dile getirilmiş operasyon verimliliği, çevresel sosyal risk değerlemesi, teknik risk değerlendirme çalışmaları yürütüldüğü iletilmiştir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası'nın sunumu akabinde kimya sektörünün temel taşı niteliğindeki projesi Chemport kümelenmesi kısaca aktarılmış ve sermayedar olarak portföyün yeterliliği konusunun handikaplı olduğu ancak finansman, direkt fonlama veya konsorsiyum oluşturulması gibi konularda destek verilebileceğini bildirmişlerdir.

Gündem (3) Kimyasalların kaydı, değerlendirilmesi, izni ve kısıtlanması” konusunda özel sektör görüşleri

Bir sonraki gündem maddesi olan Kimyasalların kaydı, değerlendirilmesi, izni ve kısıtlanması” (KKDİK) ile ilgili olarak Avrupa Birliği'nin işbu çalışmayı 90'lı yılların sonunda başlattığı ve 30 Aralık 2006 tarihinde mevzuat olarak yayınladığı; 2017 Haziran ayında ülkemizde de gündeme geldiği bildirilerek kronolojik bir vurguyla girizgâh yapılmış ve Kimyasal maddelerin kaydı, değerlendirmesi, izne tabi tutulması ve kısıtlanması (KKDİK) yönetmeliğinin çalışma mekanizması aktarılmıştır. Sn. Mustafa Bağan'ın sunumuyla detaylı bilgi verdiği yönetmeliğe dair, yönetmeliğin yayınlanmasıyla envanter diye adlandırılmış yönetmeliğin yürürlükten kalktığı ve kısıtlamayla ilgili yönetmeliğin de Aralık'ta yürürlükten kalkacağı ancak, 2018'in sonunda ve 2019'un başında bu yayınlanmış yeni KKDİK Yönetmeliğinin ek 17'sinde yer alacağı bildirilmiştir.

Madde bilgi değişim platformu oluşturulması için 2020 yılına kadar kayıt yapmak zorunda kalan firmaların bir ön madde bilgi değişim formuna başvuruda bulunacakları ve başvurunun Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın hazırladığı web tabanına yapılacağı, akabinde de güvenlik bilgi formu denilen kimyasalların nüfus kâğıdıyla ilgili yönetmeliğin aslında halen şu haliyle 31 Aralık 2023'e kadar devam edeceği iletilmiştir. KKDİK ile ilgili olarak tedarik zincirinde bilgi akışının düzenlenmesi ya da iyileştirilmesi amacıyla yönelik olarak kimyasal güvenlik

raporu ya da güvenlik ve akabinde çıkacak olan güvenlik bilgi formu vasıtasıyla bu bildirim yapıldığı belirtilmiştir.

Kapsam içinde bulunan kimyasal maddelerin yılda 1 ton ve üzerinde ithali ya da üretilip pazara verilmesi halinde bunlarını kayıt altına alınmaları gerekliliği ifade edilmiştir. Ayrıca radyo aktif maddeler, gümrük kontrol altında olanlar, izole olmayanlar, tehlikeli madde taşımacılığı, atık yönetimi ve savunma amaçlı kullanılan kimyasallar çerçevesinde olanların yönetmeliğin tamamen kapsamı dışında olduğu söylenmiştir

İşin özünde kimyasal güvenlik değerlendirmesi olduğu; 10 ton ve üzeri için tehlikeli-tehlikesiz, zararlı-zararsız kimyasal koşulu aranmadan madde bazında kimyaya, kimyasala ait, fiziko kimyasal, insan sağlığı, çevresel zararlılık konularındaki risk değerlendirilmesi yapılması gerekliliğinden bahsedilmiştir. Risk değerlendirmesi sonucunda ya da kimyasal güvenlik değerlendirmesi sonucunda A'dan D'ye kadar olan tehlikelerden herhangi birisi çıkarsa, o zaman kuruluşun kimyasal güvenlik raporu buradan hareketle güvenlik bilgi formu ve maruz kalma senaryosunu hazırlama yükümlülüğü bulunduğu bildirilmiştir.

Mustafa Bağan'ın sunumu ve bilgilendirmesi ardından hâlihazırda Avrupa Birliği'ne kaydettirilen ürünün ülke içinde de kaydının geçerli olması veya maliyet ve zaman harcanmak suretiyle yeniden kaydını istenmesi konusundaki endişeler dile getirilmiştir. Bu noktada Sn. Murat Akyüz tarafından REACH Global Services (RGS) adındaki mevzuatsal danışmanlık ile REACH ve kozmetikler hakkında ve bu ihracatlar konusunda danışmanlıklar veren Türkiye'nin kimya sektöründeki çalışmalarını yürüten 10 senelik mazisi bulunan şirket anlatılmıştır. KKDİK'in çıkmasıyla birlikte KKDİK'le ilgili de bazı çalışmalar yapılmaya başlandığı ve şirketin KKDİK'le ilgili yanlış kararların çıkmaması, alınacak kararlarla ilgili sektörü zora sokabilme veya sektöre fazladan maliyet yükleyebilme olasılıkları hakkında gerekli bilinçlendirmenin yapılması hususunda bir vizyonu olduğundan bahsedilmiştir.

Gündem (4) Toprak kirliliği ve çevresel hukuki sorumluluk konuları mevzuatı

Diğer bir gündem maddesi olan toprak kirliliği konusunda Çevresel Hukuki Sorumluluk ve Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Revizyonuna Yönelik Sn. Caner Zambak tarafından sunum gerçekleştirilmiştir. Yürürlüğe giren yönetmeliğin hazır olmadığına ilişkin değerlendirilmelerde bulunduğu; Avrupa Birliği ve Amerika'nın bile bu noktada bulunduğu dair söylemler gerçekleştirilmiş ancak yürürlüğe girmiş olduğu iletilmiştir.

Yeni yönetmelik taslağında en az üç kriterden yakalanma durumu arandığı ve üç kriteri sağlayamama durumunda şüpheli saha sayıldığı söylenmiştir. İkincil olarak da şu andaki yönetmelik içindeki NACE kodlarından birine dâhil olunması durumunda beyan formunun verildiği 254 tane NACE kodu listesinin ise 50'ye indirildiği aktarılmıştır.

Sonuç olarak Sn. Caner Zambak tarafından bu yönetmeliğin adının "Toprak Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği" kısmının kaldırması ve "Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahaların Temizlenmesine Dair Yönetmelik" denilmesi ve kirlilik kriterlerinin belirlenmesine yönelik; konuyla ilgili olarak görüşlerin değerlendirilmesi ve derlenmesi, akabinde tekrardan masaya

yatırılması ve bu aşamada da mevcut şekliyle yönetmeliğin uygulanmaması şeklindeki görüş ifade edilmiştir.

Çevresel Hukuki Sorumluluk sunumunun da 2002 yılında İstanbul Sanayi Odasında gerçekleşen bir sunum olduğu ve bilgi notu olarak toplantıda aktarıldığı belirtilmiştir. Konunun detaylı bir çalışma gerektiren yapısı kapsamında hukuki olarak bir çalışmanın olduğu ancak mevzuat veya yönetmelik şeklinde değil kanun olarak çıkacağı bilgisi verilmiştir. Bu noktada Türk Ceza Kanunu'nu, Çevre Kanunu'nu ve Ticaret Kanunu'nu etkileyeceği bu bağlamda kanunun iyi tasarlanması için çalışmalar yürütülmesi gerekliliğinden hareketle TOBB vasıtasıyla ilerleme kaydedilebileceği bildirilmiştir.

Gündem (5) Chemport Projesi Gelişmeleri Hakkında

Chemport Projesi'nin önemi üzerinde de durulan toplantıda kimya sektöründe en büyük problemin uluslararası ölçekte bir kümelenme ve endüstriyel parkın olmaması konusuna değinilmiştir. 3,5 trilyonluk dünya kimya ticaretinden 42 milyar dolarlık yani %1'in altında alınan bir paya haiz olması ve yaklaşık 32 değişik sektöre hammadde girdisi sağlayıp aynı zamanda onların ihracatını, rekabetçiliğini ve pazarda büyümelerini de etkileyen kimya sektörünün en büyük probleminin, yatırım yapacak yer olamamasından kaynaklandığı söylenmiştir. Çin ve Singapur'daki Jurong'un bu konudaki atılımlarından bahsedilmiş ve pazara yakın olmanın önemi üzerinde durulmuştur. Yapılan çalışmalar neticesinde master planlardan çıkan sonucun da aynı noktaya işaret etmesiyle kimya sektörünün ve limanlarının pazara yakınlığı odağı ve sektörün böyle bir kümelenme projesine ivedi bir şekilde ihtiyacı olmasından hareketle resmi talebin 17 Ağustos'ta Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na yapıldığı, yer olarak da Kuzey Marmara'nın belirlendiği ve 25-30 bin dönümlük bir alanın talep edildiği beyan edilmiştir. Yapılacak olan alt yapıların hazır suları, kesilmeyen elektriği enerjisi, atık su arıtma tesisleri, doğalgazı hatta belki de doğalgazdan petrokimya üretimleri ile tam ve kusursuz bir biçimde hayat geçirilmesi gerekliliğinin altı çizilmiş, sanayi kümelenmeleri arasında da altyapıda bir rekabet olduğu belirtilmiştir. Eş zamanlı olarak yatırımcıların da süre kaybetmeden hazırlıklarına başlayabilmesinden hareketle yatırımcı portföyü ile ilgili çalışmaların da devam ettiği bildirilmiştir. Kümelenme modeliyle yürüyen projenin finansman kısmının da Türkiye Varlık Fonu'nda halledeceği ile ilgili inancın olduğuna dair bildirimde bulunulmuştur. İlgili modelin ana yapısının ülkeden ülkeye değişmekle birlikte genellikle sanayi ve ticaret bakanlıkları ya da sanayi ve maliye bakanlıkları ile yürütüldüğü; Türkiye'de de benzer bir şekilde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bu oluşumda ve yönetimde bir pay sahibi olacağı; hiçbir zaman arazi satılmayacağı ve kiralama yöntemiyle ilerleyen bir sistem olacağı beyan edilmiştir. Özellikle nakliyelerden yüzde 5'le 7 arasında ve kümelenme modelinin tamamıyla da yüzde 5'le 12 arasında net sinerjilerden kâr elde edilebileceği ayrıca aktarılmıştır. Bu karların şirketlere yansıdığı zaman şirketlerin giderek AR-GE'de inovasyonda hem de diğer konularda daha güçlü olacağı ve büyüme sağlayacağı değerlendirilmesinde bulunulmuştur.

Gündem (6) Kimya Sektör Platformu KSP şurası hazırlıkları

Toplantıda, Kimya Sektör Platformu (KSP) endüstri şurasının Kasım'ın ikinci veya üçüncü haftasında bürokratların da katılımıyla Ankara'da gerçekleştirileceği haberi verilmiştir. 'Büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar için süreç' konusu çerçevesinde yerleşme, kümelenme, finansman gibi alanlarda yatırım süreçlerinin irdeleneceği dile getirilmiştir. Dört senede bir yapılan Ulusal Kimya Sanayi Kongresi'nin bir sene temdit edilerek 2018 yılına taşındığı bildirilmiştir.

Gündem (7) Türkiye Ekonomi Şurası'nda iletilen sektör sorunlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı değerlendirmeleri bilgilendirmesi

Türkiye Ekonomi Şurası'nda iletilen sektör sorunlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı değerlendirmeleri meclis üyelerine yazılı olarak takdim edilmiş ve üzerinden geçilmiştir.

Gündem (8) Birleşmiş Milletler uluslararası anlaşmaların kimya sektörüne getirdiği yasal kısıtlamalar ve bunların getirdiği cezai sorumluluklar

İlgili gündem maddesi hakkında Sn. Erol Özensoy tarafından bilgilendirme yapılmış ve muhataplarını da davet etmek koşuluyla konu bir sonraki toplantıya ertelenmiştir.

Gündem (9) İşletmelere yatırım teşviği verilmesinden daha önemli sorun: İşletmelerin uluslararası rekabet çerçevesinde çalışmalarının sağlanması

İlgili gündem maddesi muhataplarını da davet etmek koşuluyla konu bir sonraki toplantıya ertelenmiştir.

Gündem (10) Görüş ve Öneriler

Alt sektör temsilcilerinden güncel durumla ilgili bilgi alınarak toplantı sonlandırılmıştır. İlk olarak Türkiye'nin en büyük PVC stabilizatörü üreticisi olan Akdeniz Kimya söz almış ve rekabet içerisinde olduğu yine dünyanın en büyük ikinci üreticisi olan Avusturya merkezli Chemson firmasının satın alınmasıyla bu iki firmanın OYAK Grubu bünyesinde dünyadaki en büyük stabilizatör, PVC stabilizatörü üreticileri grubu olarak faaliyette bulduklarını ve hedef büyüme konusunda olumlu bir eğride olduklarını beyan etmiştir.

Ardından çeşitli kimyasallar yapan bir şirket olan dolayısıyla, sektörün bir göstergesi olan CHT firması söz almış yönetmelikler ile devletin firmadan beklediklerinin artmasına müteakip müşterilerden gelen talebin azaldığını, Alman menşeli bir firma olmaları sebebiyle ayakta olduklarını bildirmiştir.

Henkel, yapıştırıcılar departmanı adına bir yatırımı olduğunun ve önümüzdeki senenin son çeyreğinde üretime başlanmasının planlandığı bilgisini vermiş büyüme konusunda bir sıkıntı yaşamadıklarını iletmiştir.

En son Denizli’de yatırım yapan Koruma Klor Alkali şirketi ayrıca AR-GE merkezi kurduklarını Türkiye’de olmayan, üretilmeyen ve kendi entegrasyonlarına hizmet verecek hammaddeleri üretme ve geliştirme konusunda çalışarak projeler yürüttüklerini bildirmiştir. Bu noktada Sn. Timur Erk iki sene evvel 13 yahut da 14 AR-GE merkezi olan kimya sektörünün 40 AR-GE merkezine ulaştığını aktarmıştır. Ayrıca AR-GE yatırımlarının Türkiye’de genellikle bankalar tarafından finanse edilmeyen yatırımlar olarak gözükmeleriyle hedeflerden bir tanesinin IBR kanalından alınacak kaynaklar çerçevesinde AR-GE yatırımlarının finansmanı sorununun da çözülmesi amaçlandığı, özellikle 2017 sonuna doğru bu kaynağın Türkiye’ye getirmeye çalışıldığı ve 2018’den itibaren bu yatırımların da finansmanında yer alacakları bilgisi Sn. Timur Erk tarafından dile getirilmiştir.

Sabun Deterjan Sanayicileri Derneği adına söz alan Sn. Vuranel Okay temizlik kanadında nüfusa bağlı olarak durumun yolunda gittiğini ancak; kozmetik kanadında net olarak kozmetik tarifine göre daha fazla ihracat yapılmasına rağmen sektörün ithalatçı olarak görüldüğünü, kredi kartına kozmetikler için taksitin kabul edilmemesi kararının küçük tüccar ve perakendeciyi belirgin bir şekilde etkilediğini bildirmiştir.

Akabinde sözü PETKİM almış kasırgaların ve Kuzey Kore krizinin etkisiyle ham petrolün 55 dolar civarlarına çıktığını, haftada 500 dolar civarlarına yükseldiğini söylemişlerdir. Amerikan hafif petrolüyle, Brent arasındaki makasın açılıp yüzde 10’na kadar çıktığını; buna rağmen monomer fiyatlarındaki özellikle etilen ve propilen kontrat fiyatlarındaki artışın ürünlere de yansımaya başladığını söylemişlerdir. Rafineri konusunda ise şu anda 12 bin kişinin çalıştığını, montajın tamamlanmak üzere olduğunu ve bazı yan tesislerde deneme çalışmalarına başlanacağını; rafinerinin devreye girmesiyle birlikte petrokimyada mevzuat altyapısında da ilerleme kaydedilmesi durumunda entegrasyon ve kümelenmenin gerçekleşeceğini aktarmıştır. PETKİM’in şu anda yüzde 97 kapasiteyle çalıştığı, kapasitesine göre üretimi ve satışlarının iyi olduğu ama kapasiteyi arttırmak ve yeni yatırımlar konusunda da birtakım beklentileri bulunduğu ve en büyük sıkıntısının da ÖTV olduğu ilave edilmiştir.

Organik Kimya’nın durumu hakkında bilgi veren Haluk Erceber 2017 yılında da yüzde 5 civarında büyüme beklendiğini, AR-GE’den çıkan yeni ürünlerin oranının yüzde 23’lere yaklaştığını ve yaklaşık üretimlerinin de yüzde 65’ni ihracat yaptıklarını iletmiştir. Ayrıca iç piyasanın beklenen seviyede olmadığını, bu sene boya sanayinin biraz daha yavaş ilerlediğinin de altını çizmiştir. Ayrıca Hollanda’da bir yatırımları olduğunu oradaki başarılarının da kümelenmeden geldiğini söylemiştir.

Deteks Kimya’dan Sn. Şahit Kanuni Türkiye’deki kimya sektöründeki şirketlerin yüzde 95’ni temsil eden bir KOBİ ve yüzde 90’nını temsil eden bir aile şirketi olduklarını ancak, büyümelerinin Türkiye’nin açıklanan büyüme rakamlarıyla pek ayak uyduramadığını bildirmiştir.

Aksa’dan Sn. Erdiñç Kazak ürün hammadde arz tarafında son dönemde kasırga nedeniyle bazı problemler yaşandığını şu anda tedarik yapılabildiğini ancak, biraz sıkıntılı ve normal düzenin gerisinde olduğunu dile getirmiştir. Müşteri tarafının da bu yıl beklentilerinden daha iyi gittiğini, yatırımlarının da yeni ürün bazlı olduğunu, direkt ihracatlarının biraz düşük seyrettiğini lakin rakiplerinden bir tanesinde bir yangın olması sebebiyle Romanya tarafı ağırlıklı ihracat olduğunu ve işlerin iyi gittiğini iletmiştir.

Akkim Kimya'dan Sn. Melek Ünal ilk çeyrekte kurlardan dolayı etkilenme olduğunu ikinci çeyreğin sonunda hareketlenme olduğunu dile getirmiştir.

Flokser Tekstil ise holding bünyesinde Adana merkezli biyokimya yatırımı yaptıklarını beyan etmiştir.

Kale Kimya şirketi ise bu sene AR-GE merkezi olduklarını Ekonomi Bakanlığı'ndan aldıkları teşvikle fabrika kurduklarını anlatmıştır. Yeni formülasyonlarla özellikle Türkiye'de olmayan ürünlere girmeye çalıştıklarını ve Türkiye'ye sokmakta problem yaşanan ürünlerin de üretilebileceğini bu konuda çalışmalarına devam ettiklerini aktarmıştır.

Dyo Boya ise ÖTV ve Seveso'da yaşanan sıkıntıların kendileri için de mükerrer olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İzmir'de 60 dönümlük bir arazi üzerine 20 milyon dolarlık bir yatırım yaptıklarını iletmiştir.

Toplantı bitiminde sonraki toplantının Kasım 2017'de tertip edilmesi yönünde beyanda bulunulmuştur.